

ALİ KOÇ BABA ERKÂNI GERÇEKLERİ. Refik Engin

Günümüzde ve geçmişte Ali Koç Baba Bektaşî süreklere, Ali Koç baba soyuna dayanan bir EVLADİYE sistemini uygulamaktadır. Ali Koç Baba Bektaşî süreğine ait pek çok belge Hacı Bektaşî Veli Araştırma dergisi sayesinde duyurulmuştur. Ne yazık ki bazı art niyetli kişiler, günümüzde bu Bektaşî süreğine ait erkânî ve uygulamaları bilmemekte veya bilerek bozmak için çaba harcamaktadır. 23 Temmuz 1997 tarihinde Hamza Koçerdin Baba belgede adı geçen kişilerin gözü önünde 3 kardeşine el vermiştir. Adı geçen kişilerin çoğunluğu hala hayattadır. Hal böyle olduğu halde bu olayı kaşıyarak yola zarar verildiği gibi muhipler arasında kırgınlık ve dargınlıklara yol açmaktadır. Hangi İnanç ki içinde ikilik ve kırgınlık taşıyarak oluşur bu akıllarına da mı gelmiyor. İkiliğin olduğu yerde birlik, kardeşlik ve sevgi oluşmaz. O halde amaç nedir anlayamıyoruz. Ali Koç Baba erkânında mürşit (soydan gelenler) Dikme baba (Vekil Baba) ve dedeler (Mürşit yardımcısı) belli bir sistem dâhilinde seçilerek gelirler. Bir başka yerden, merkezden alınacak bir el ve mürşitlik erkâna göre geçersiz sayılmaktadır. Halen günümüze kadar bu soy sistemi dışında bir babalık (Mürşitlik) alınmamıştır. Yalnız Veli Horasanlı adlı bir Ali Koç Baba muhibbi Kızıldeli Bektaşî süreği Dedelerinden Lütfi Akyurt Dede'den el alarak Baba olmuş duyumu aldık. Araştırdığımız da Lütfi Dede'nin bu kişiye sizi baba yapıyorum amma sen Kızıldeli erkânî yapamazsın demiş, Ali Koç Baba erkânî uygulayacaksın diye de söylemiş.

Tüm Trakya Ehli Beyt inançlarını girip gördüm ve en küçük ayrıntısına kadar da tarihsel süreçlerini buldum. Amma hiçbir zaman bir inancın diğerine karıştığını veya hükmetmeye çalıştığını duymadım. Her inanç kendi içinde bulduğu çözüm ve ananesine göre yol sürmektedir. Hal böyle iken ve bir avuç kadar inanani olan bir bölgede bu tür birliğe yarar getirmeyecek davranışlar kime ne yarar sağlar bilemiyoruz. Halen Kızıldeli süre Bektaşîleri kendi aralarında daha bir tek lider seçmediği bir dönemde bu tür bir el verme veya atama yarar getirmeyecektir. Her kim günümüzde Kızıldeli yolu erkânında ben Halife Dede'yim derse yalan söylemiş olur. Böyle bir seçim olmamıştır. Seçim için Yunanistan, Bulgaristan, Trakya, İstanbul ve Bursa yöresinde erkân yürüten Dedelerin tümünün katılacağı bir seçim ile olabilir. 1930 yıllardan beri Halife Dedelik kurumu Kızıldeli erkânında uygulanmamaktadır. Bu tür ikiliklerin yarar getirmediği 1997 yılında Doç.Dr. Bedri Noyan'ın Hakka yürümesinden dolayı Babagân kolunun (Balım Sultan) iki başlı olmasından dolayı yaşanmış ve günümüze kadar en ufak bir yarar getirmemiştir. Yalnızca birkaç kişi makam sahibi olmuş ama yola giren muhip neredeyse hiç olmamıştır. Lütfen bazı uygulamaları yaparken kişisel değil toplumu da düşünelim.

İRİ OLALIM, DİRİ OLALIM, BİR OLALIM.

ALİ KOÇ BABALILARIN KENDİLERİNİ ANLATIMI

Kevser KOÇERDİN GENÇALP

Biz 1951 yılında Bulgaristan'ın Silistre kasabası (Yablanova) Alvanlar Köyünden Türkiye'ye göç eden Ali Koç soyundan gelmekteyiz. Kısaca Ali Koç'u anlatacak olursam; Anadolu'dan Bulgaristan'a geçerek 1396 yılında Niğbolu Savaşına katılmış, kalenin feth edilmesinde görev almış ve Bulgar Kralı Şişmanov'u yenmiştir. (oğlu Aleksander daha sonra İskender adını alarak Müslüman olmuş) Ali Koç baba ayrıca Osmanlı Padişahı tarafından bu bölgeye mülki amir olarak atandığı, daha sonra o civarda valilik görevi yapıp, o toprakları Türkleştirip, Müslümanlık ve Bektaşiliği oralarda yaymak için zaviye kurduğu, çevre halkını irşad ettiği, hayatını bu amaç için adadığı eldeki belgeler ile kanıtlanmaktadır (*Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı: Ali Koç Baba,5 Ca 1244, 152-7562; Ali Koç Baba zaviyesi, 23 C 1215, 60-2971; Ali Koç Baba Zaviyesi, 8 C 1226,117-5805; Ali Koç Baba, 29 C, 1234, 145-7219*).Hacı Bektaş Velinin torunu, Seyit Ali Sultanın oğlu olarak bildiğimiz evliyadır. Türbesi şu anda Bulgaristanda Niğbolu (Nikapol) şehrindedir.

Ali Koç savaş sonrasında bölgenin Müslümanlaştırılması için oğlu Hüseyin'i "Gerlova ovası" denilen bölgeye, oradaki Türk soydaşlarını Bulgar gerillalarının zulmünden kurtarmak ve halkı irşad etmek üzere göndermiştir. Babasından aldığı icazet üzerine Hüseyin Baba o bölgede Alvanlar olarak bilinen köye yerleşmiş, halkın aydınlanması ve refahı için kendini adamıştır. Kendisi de bu görevi oğluna vermiş, bu hizmet babadan oğula aktarılacak günümüze kadar gelmiştir. O tarihten günümüze kadar köy mevcut olup, ailemizden hala orada yaşayanlar vardır, Hüseyin Babanın ve soyunun mezarları Alvanlar köyünde "Koçlu Baba Mezarlığında" bulunmaktadır(*Bu konu ile ilgili kanıtlar mezarlıktaki mezar taşları üzerinde mevcuttur, ayrıca Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, sayı 31'e bakılabilir*). Bu aileden gelen ve bu görevi yürüten Ali Koç (Molla Ali olarak bilinmektedir)1928 yılında Bulgaristan'dan Türkiye'ye göç etmiş Lüleburgaz İlçesi yakınlarında bir yere yerleşmiş burada Umurca köyünü kurmuştur. Molla Ali dedemiz Türkiye'ye göç ettiği zaman iki oğlu Mustafa ve Hasan Bulgaristan'da kalmışlar ve aileyi orada devam ettirmişlerdir. Mustafa Adındaki oğlu (Molla Mustafa) 1938 yılında Bulgaristan'dan Lüleburgaz'ın Umurca köyüne gelerek Babasının evinde düzenlenen Ayin-i cemle icazet almış ve Bulgaristan'a dönmüştür. (*Molla Ali babanın, oğlu Mustafa'ya icazet vermesi ile ilgili evrak Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, sayı 31 sayfa 20'de yayınlanmıştır.*)

Molla Ali dedemizin 01.01.1940 yılında hakka yürümesinden sonra yolun devamı;

1. Oğlu Molla Hasan'ın yürüttüğü erkan oğlu Molla Cemal'de sona ermiştir. Çünkü Molla Cemal oğluna icazet veremedi vefat etmiştir.
2. Oğlu Haşim'in yürüttüğü erkan yolu Oğlu Halit'te sona ermiştir. O da kendi oğluna el veremedi vefat etmiştir.(Eskişehir'de)
3. Oğlu Molla Şakir'in yürüttüğü erkan yolu kendisi askerde iken vefat ettiği için sona ermiştir.
4. Oğlu Molla Mustafa'nın erkan yolu oğlu Hacı Hamza Koçerdin'le devam etmiştir.

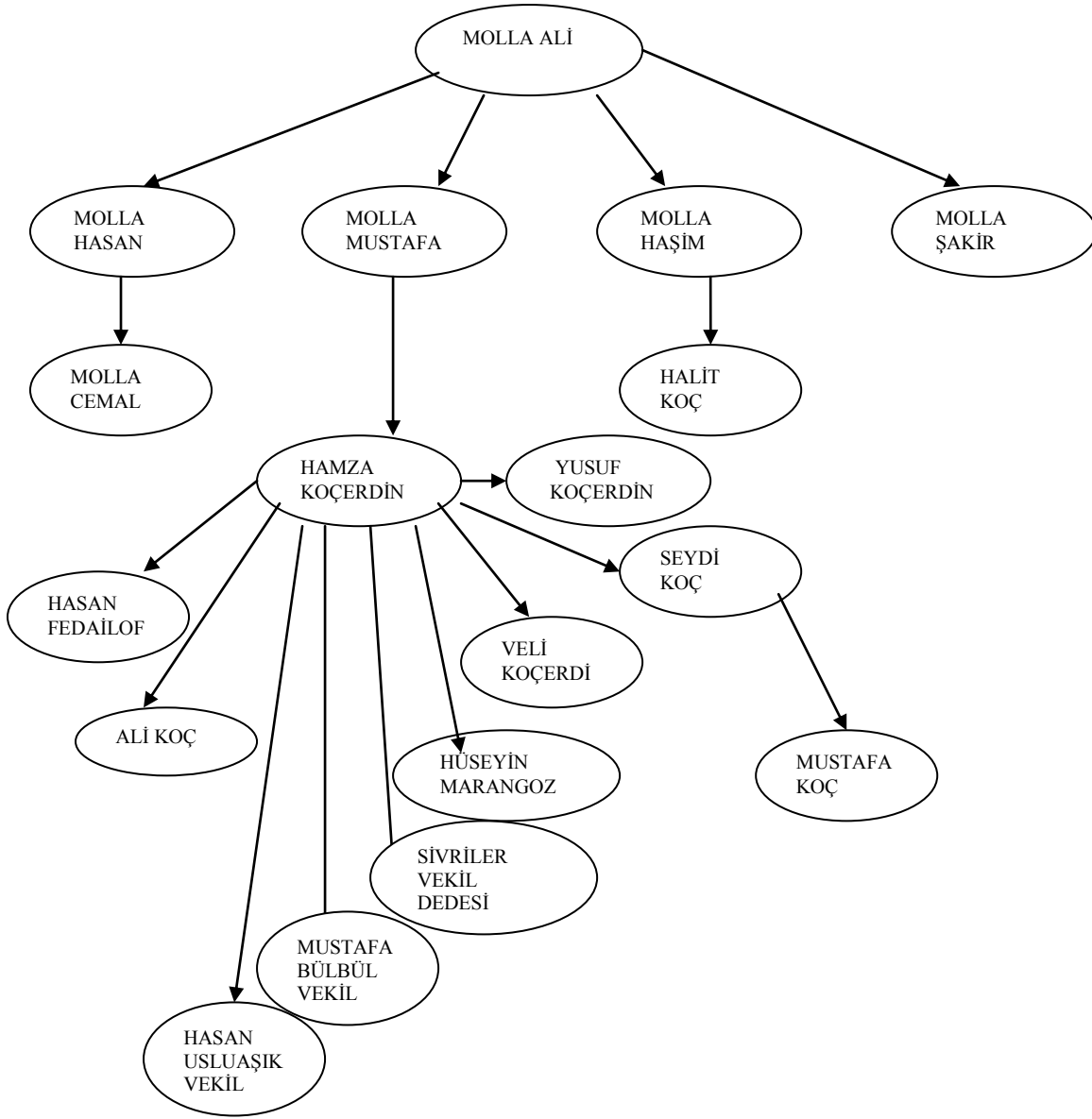
1951 Yılında Molla Mustafa'nın oğlu Hamza Koçerdin Türkiye'ye gelmiş, dört erkek kardeşi ve babası Mustafa ise Bulgaristan'ın Alvanlar Köyünde kalmıştır. 1978 yılında bu dört erkek kardeş de Türkiye'ye gelmiş ve Bulgaristan'da ise Molla Ali dedenin büyük oğlu Hasan'ın çocukları kalmışlardır. Türkiye'de Ali Koç erkanı, Trakya'da Hamza Koçerdin ve oğlu Yusuf Koçerdin tarafından, Anadolu'da Eskişehir'de Molla Ali'nin oğlu Haşim Koç ve onun oğlu Halit Koç tarafından yürütülmüştür. Molla Halit oğlu Seydi Koç'a icazet veremedi vefat etmesi nedeniyle Eskişehir'de aksayan Ali Koç erkanını canlandırmak için Ali Koç taliplerinin davetiyle Hacı Hamza Koçerdin dedemiz Eskişehir'e gidip Seydi Koç'a icazet vermiştir. Ayrıca Bulgaristan'da Molla Cemal baba oğluna el veremedi hakka yürüyünce Hamza Baba Bulgaristan'dan gelen Molla Hasan'ın torunu Hasan Fedailof'a icazet vermiştir.

1987 yılında Yusuf Koçerdin dedenin hakka yürümesi sonucunda Hamza Koçerdin Trakya'da tek kalmıştır, Hamza Koçerdin dede ölümünden önce 23 Temmuz 1997 yılında Hacı Hamza babanın kendi evinde kardeşleri, kardeşlerinin müsahepleri ve orada bulunan diğer kişilerin yazılı, imzalı şahitliğinde dört kardeşinden üçü'ne icazet vermiş ve kendilerine şu tavsiye ve tembihte bulunmuştur. **“Sizler görevinizi üstlendiniz, siz talip seçmeyeceksiniz, ayırma kayırma yapmayacaksınız. Talip sizden hanginizi seçerse ona gidecektir. Bugün Ali'ye gider, yarın Hüseyin'e gider, Ali Koç yolundan ise herkesi her zaman yola kabul etmek zorundasınız. Eğer bir ayırım yaparsanız huzur-u mahşerde yüzünüz kara olsun, huzuruma çıkmayın. Haydi, varın kurbanlarınızı kesin yedirin göreviniz hayırlı olsun”**demiştir. Böylece Ali Koç erkânının devamını sağlamıştır(*Ekteki belgede görev teslimi esnasında orada bulunan kişilerin imzalı beyanları mevcuttur*) Ancak bu üç kardeşten büyük olanı Ali Koç kısa sürede vefat etmiş, kalan iki kardeşten Hüseyin Marangoz Muratlı İlçesinde diğeri kardeşi Veli Koçerdi ise Çorlu'da kalmıştır. Veli Koçerdi'nin ölümünden sonra Ali Koç'un oğlu Mustafa Koç dede olarak görev almıştır. Mustafa Koç dedenin de görevi aldıktan kısa süre sonra vefatından dolayı Çorlu'da bir boşluk meydana gelmiştir.

!! İşte bu boşluk içinde, soyumuzla uzaktan yakından ilgisi olmayan sadece Alvanlar köyünden göç etmiş Horoz Veli lakablı bir kişi Ali Koçlular erkanına dede olmak niyetiyle İstanbul Feriköy'de oturan ve Kızıldeli yolu yürüten Lütfü babadan icazet istemiş, Ali Koç soyu ile hiçbir yakınlığı olmayan Kızıldeli babası Lütfü baba da Horoz Veli'ye icazet vererek Ali Koçlulara dede dikmiştir. Kendisi tarafından dede yapılan kişiyi Ali Koçlu erkanından geldiği için Kızıldeli erkânı yolunda dedeliğini tanımazken Ali Koç erkanına dede dikebilme haddini bulması da düşündürücüdür. Aklı başında, akliselim bir baba nasıl böyle bir görev verir de benim yolumu yürütemezsin diyebilir, Böyle bir dededen görev alıpta eline nasıl ve nereden geçirdiği ve ne olduğu bilinmeyen bir belgeyle etrafındaki bazı kişileri kandırarak veya kanmak isteyenleri toplayarak yol yürütmeye çalışan bu kişi ve yandaşlarının yalan yanlış bir şekilde Alevi ulularından olan Ali Koç dedemizin adını kullanarak çirkin emellerine ulaşmalarını engellemelidir. Ali Koç soyundan geldiğini söyleyen Horoz Velinin ise ne Bulgaristan topraklarında ne de Türk topraklarında bu söylemini ispatlayacak hiçbir kanıt bulunmamaktadır.

Bu duruma göre ALİ KOÇ ERKANI sadece Molla Ali'nin ikinci oğlu Molla Mustafa baba kolundan yürümektedir. Şu anda yolun temsilcisi Molla Mustafa babanın küçük oğlu Muratlıdaki Hüseyin Marangoz babadır. Molla Hasan ve Molla Haşim kolunda görev yapan babalarda Molla Mustafa kolunun devamı olan Hacı Molla Hamza babadan el almışlardır.

Molla Ali'den sonra yolun devamı aşağıdaki şekildedir.

Konuyla ilgili olarak daha geniş bilgi Gazi Üniversitesi Hacı Bektaş-ı Veli araştırma dergisinin Ali Koç babalılar özel dosyası 2004 yılı 31. ve 34. sayısında yer almaktadır.

Ayrıca 2 Nisan 2008 tarihinde Ali koçlular ile ilgili bilgiler ART televizyonunda Refik Engin tarafından 48 Perşembe isimli programda canlı yayında anlatılmıştır.

AŞAĞIDAKİ BELGE MERHUM HAMZA KOÇERDİN BABA'NIN 23 TEMMUZ GÜNÜ SAĞLIĞINDA KARDEŞLERİNE ADLARI YAZILI KİŞİLER HUZURUNDA BABALIK VERDİĞİNİN BELGESİDİR

23 Temmuz 1997 SAAT 20 30.

İsmail Yıldız - Çorlu

Veli Koçerdi Çorlu

İBRAHİM ERCAN ve Hüseyin MARANGOZ

Aileleri Huzurunda

Ali Koça El Verilmiştir

HANZA KOÇERDİ'NİN SARAFINDA.

Notu Düzen Mustafa Koç

23 - Temmuz 1997
SAAT 20 50.

İsmail Yıldız Çorlu

Ali Koç Çorlu

İBRAHİM ERCAN Hüseyin MARANGOZ

ve Aileleri Huzurunda

Veli Koçerdiye El

Verilmiştir. Notu Düzen Mustafa Koç

23 - Temmuz 1997 SAAT 21 de.

İsmail Yıldız - Ali Koç Veli Koçerdi

İBRAHİM ERCAN ve Aileleri Huzurunda

Hüseyin MARANGOZ El Verilmiştir

Notu Düzen Mustafa Koç

23 - Temmuz - 1997
SAAT 21 - de

Not

3 Kardeşleri

Ali Koç - Çorlu

Veli Koçerdi - Çorlu

Hüseyin MARANGOZ Bu üç kişiden

Her Hangi Biri Kardeşleri olan

HANZA KOÇA El Verilmiştir.

HANZA DEDENİN isteğiyle bu kişiyle

İsmail Yıldız, sözledi. HANZA KOÇA

Ali Koç - Çorlu

Veli Koçerdi - Çorlu

İBRAHİM ERCAN

Mustafa Koç

Ali Erkan

Kurban

Mustafa

Erkan

Not

HANZA Ailesinde

El Verme Hizmeti

kuruldu.

Bu kişiyle

İsmail

Mustafa Koç